Bwrdd Partneriaeth Safle Treftadaeth y Byd Tirwedd Llechi Gogledd Orllewin
21.4.2023

Ymddiheuriadau:
Naomi Jones (Awdurod Parc Cenedlaethol Eryri), Jonathan Cawley (Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri), Ashley Batten (CADW)

Presennol:

Yr Arglwydd Dafydd Wigley, Cyng. Nia Jeffreys, Dafydd Gwyn (Govannon), Roland Evans (Cyngor Gwynedd), Kate Roberts (CADW), Hannah Joyce (Cyngor Gwynedd), Gwyneth Hughes (Cyngor Gwynedd - Cofnodi), Michael Bewick (JW Greaves), Ceri Williams (Ymddiriedolaeth Genedlaethol), Sioned Williams (Cyngor Gwynedd), Christopher Catling (RCAHMW), Andrew Edwards (Prifysgol Bangor), Elen Roberts (Amgueddfa Genedlaethol), Esther Roberts (Amgueddfa Genedlaethol; Lucy Thomas (Cyngor Gwynedd), Kath Davies (Amgueddfa Genedlaethol), Sian Rees (ICOMOS-UK), Gareth Jones (Cyngor Gwynedd)

Derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod.	
Cofnodion y cyfarfod diwethaf a materion yn codi Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod diwethaf fel rhai cywir.	
1. Diweddariad STyB **Is Grŵp Cadwraeth** Trosolwg – Kate (Cadeirydd) Adroddwyd bod yr Is Grwp Cadwraeth yn adolygu cynllun gweithredu y cynllun rheoli ymhob cyfarfod sy'n cael eu cynnal. **Gwarchodaeth** Gan and oedd Ashley yn gallu mynychu roedd wedi anfon diweddariad at Hannah. Bydd Hannah yn cylchredeg. **Is Grŵp Buddion** Trosolwg – Michael Cynhaliwyd cyfarfod diwethaf yr Is-Grwp Buddion diwedd Mawrth 2023. Maenofferen yn cael eu hystyried am ail gam Grantiau Cyfalaf CADW. Trafodaeathau yn parhau y.a. hubs dehongli. Cais cynllunio Breedon ar gyfer adolygiad safle Blaenau Ffestiniog yn 2025. Llechwedd – Cais Cynllunio wedi'i gyflwyno gan Zip World ar gyfer ailddatblygu'r canolfan ymwelwyr yn Llechwedd.	HJ

Dorothea – trafodaethau yn parhau ynhlych y cynllun pumped hydro. Bydd fandaliaeth a trosedd treftadaeth yn cael ei drafod yng nghyfarfod nesaf y Grwp Buddion.	
• **Ceisiadau ariannol – Hannah Joyce**	
Roedd Hannah wedi cylchredeg papur adnoddau o flaenllaw.	
Bydd y swydd Cydlynydd yn cael ei ail-hysbysebu'n fuan gyda'r ymdrech i gyfleu posibilrwydd bydd y swydd yn gallu cael ei ymestyn tu hwnt i'r cyfnod3 blynedd yn ddibynol ar gyllid a pherfformiad. Mae problem recriwtio ar draws y sector.	HJ
Bydd y swydd Rheolwr Prosiect sy'n gysylltiedig a Levelling up hefyd yn cael ei ail hysbysebu.	HJ
Angen tynnu sylw yn y papur i staff ac adnoddau y Gwasanaeth Cynllunio sydd heb ei nodi hyd yma, ac adnoddau sefydliadau eraill sydd ynghlwm a'r prosiect Llechi.	HJ
Nodwyd y byddai'n fuddiol i'r strwythur gael ei ehangu i'r is-grwp buddion.	HJ/MB
Penderfynwyd bod angen ychwanegu colofn ychwanegol sy'n dangos arian grant.	HJ
Awgrymodd Michael y byddai'n ddefnyddiol i Aelodau Lleol gael eu gwahodd i'r Is-Grwp Buddion.	HJ
Bydd Hannah yn ychwanegu'r sylwadau uchod i'r papur.	HJ
Cynllun Llewyrch o'r Llechi – Hannah Joyce	
Memorandwm o ddealltwriaeth wedi ei dderbyn gan Llywodraeth Prydain, Cyngor Gwynedd wedi ei arwyddo ac yn disgwyl am gopi terfynnol er mwyn medru cytundebu gyda'r partneriaid allanol.	
Cyfarfod cychwynol (inception meeting) wedi ei gynnal 19.1.23 rhwng y tîm Ffyniant Bro a swyddogion Cyngor Gwynedd.	
Cynlluniau unigol ar waith er mwyn cwblhau yr elfennau unigol o fewn ar amserlen dynn (erbyn Mawrth 2025). Elfen o risg ynghlwm a'r amserlen dynn.	
Cynllun Loteri – Lucy Thomas	
Grwpiau Llechi lleol wedi cyfarfod ar y cyd am y tro cyntaf yn ddiweddar.	
Cynhelir Gweithdy wythnos nesaf yng Ngwesty'r Celt, Caernarfon. Bydd yn gyfle i drafod efo holl rhanddeiliaid ar draws y cymunedau am yr hyn mae nhw eisiau gweld yn y cymunedau. Bydd yn gyfle i weld beth yw'r gweithgareddau y dylid cael eu cynnwys yn y prosiect.	
Mae Cystadleuaeth ffotograffiaeth ar y cyd efo Amgueddfa Lechi wedi denu dros 200 o luniau. Bydd yr enillwyr yn cael gwybod yn fuan a byddent yn cael sesiwn efo'r ffotograffydd, Geraint Thomas. Bydd y lluniau yn cael eu harddangos yn yr Amgueddfa Lechi rhwng mis Mai a Rhagfyr.	LT

Bydd Grantiau cymunedol ar gael i weithgareddau sy'n ymwneud a gwarchod threftadaeth trwy'r cynllun Loteri.	LT
Rydym yn gweithio ar y cyd efo Headland ar adolygu'r Strategaeth Dehongli. Edrych ar straeon newydd - merched mewn cymunedau llechi, profiadau, rôl rhyngwladol y diwydiant ar hanes.	
Adroddodd Lucy ei bod hefyd yn edrych i mewn i hyfforddiant i staff sy'n gweithio'n agos efo ymwelwyr fel bod nhw gallu cyfleu y stori safle treftadaeth y byd. Nododd Roland y bydd yn ddefnyddiol gwneud y sesiynau yma cyn yr Haf.	
Bydd adroddiad Lucy yn cael ei atodi efo'r cofnodion.	
Dehongli a hyrwyddo - Hannah Joyce	
Dangosodd Hannah luniau o rhai o'r paneli dehongli sydd wedi eu gosod ar draws yr ardal – diolch i CADW am yr arian. Mae'r adborth gan bartneriaid a chymunedau wedi bod yn gadarnhaol.	
Cyflwyno syniadau datblygu - Hannah Joyce	
Bydd arweiniad ar wefan safle treftadaeth y byd yn cynnig gwasanaeth adborth anffurfiol i ddatblyglwyr posib ar syniadau datblygu, fe fydd modd i swyddogion cynllunio gyfeirio ymholiadau i fan hyn.	
4. Adolygiad Cyfnodol Unesco – Kate Roberts	
Cyflwynwyd yr adolygiad erbyn diwedd Mawrth 2023 i'r UK National Commission a disgwylir ymateb erbyn diwedd mis Mai. Diolchwyd i bawb oedd ynghlwm a pharatoi yr ymateb. Fe fydd gofyn i ni gyflwyno'r fersiwn terfynol erbyn diwedd Gorffennaf 2023.	
5. Themâu Trawsbynciol	
• **Iaith Gymraeg**	
Derbyniwyd cyflwyniad gan Dr. Sara Parry oedd yn cyfleu beth sydd wedi'i gwblhau hyd yn hyn o fewn y gwaith ymchwil i farn pobl ifanc ardal Dyffryn Ogwen am y dynodiad STYB.	
Casgliad data wedi ei orffen. Y prosiect heb ei orffen, mae mwy o dadansoddi i wneud.	
Roland i ddilyn i fyny efo Dr. Sara Parry.	RE
Yn anffodus, oherwydd prinder amser roedd rhaid ail-drefnu cyflwyniad Dr. Cynog Prys.	RE/HJ
Yr Economi Ymweld	
Adroddodd Roland bydd lansiad Cynllun Economi Ymweld yn digwydd yn fuan.	

6. Unrhyw Fater arall • Amgueddfa Lechi – symud ymlaen cynllunio ar gyfer y prosiect datblygu Amgueddfa Lechi. Ar fin apwyntio cwmni dylunio. Trafodaeth positif yn mynd yn ei flaen efo LlC y.a. arian cyfatebol i'r cynllun Ffyniant Bro. Penderfyniad i ganolbwyntio ail-ddatblygu y safle presennol yw'r cam cyntaf. Penderfynwyd y byddai hyn yn eitem ar agenda cyfarfod nesaf y Bwrdd yma. • Amgueddfa Lechi – Adroddodd Elen bod swyddogion Amgueddfa Lechi wedi ymuno yn y Lansio Blwyddyn Cymru yn Ffrainc 2023 ym Mharis yn ddiweddar. • Cynhaliwyd cyfarfod cyntaf Grwp Dynodiadau UNESCO Cymru o dan arweiniad yr UK National Commission. • Perfformiad Llechi' gan Math Roberts ac Ifor ap Glyn yn yr Wyl Delynnau. Lucy i edrych os fyddai modd cynnal perfformiadau ar draws yr ardal neu defnyddio'r gerddoriaeth mewn rhyw ffordd yn y prosiect Loteri (gall araith Yr Arglwydd Dafydd Wigley blethu fel rhan o ddigwyddiad.	HJ LT
7. Dyddiad y cyfarfod nesaf **29ain o Fehefin yn y prynhawn.** **Eitemau ar y rhaglen:** Diweddariad Levelling UP yn ei gyfanrwydd (yn cynnwys diweddariad cynllun yr Amgueddfa Lechi) Yn y cyfamser, bydd Roland yn cylchredeg ebost y.a.'r Eisteddfod Roland i gyfarfod efo Dr. Sara Parry yn fuan. Cyfarfod efo Arweinyddiion Treftadaeth y Byd	HJ